

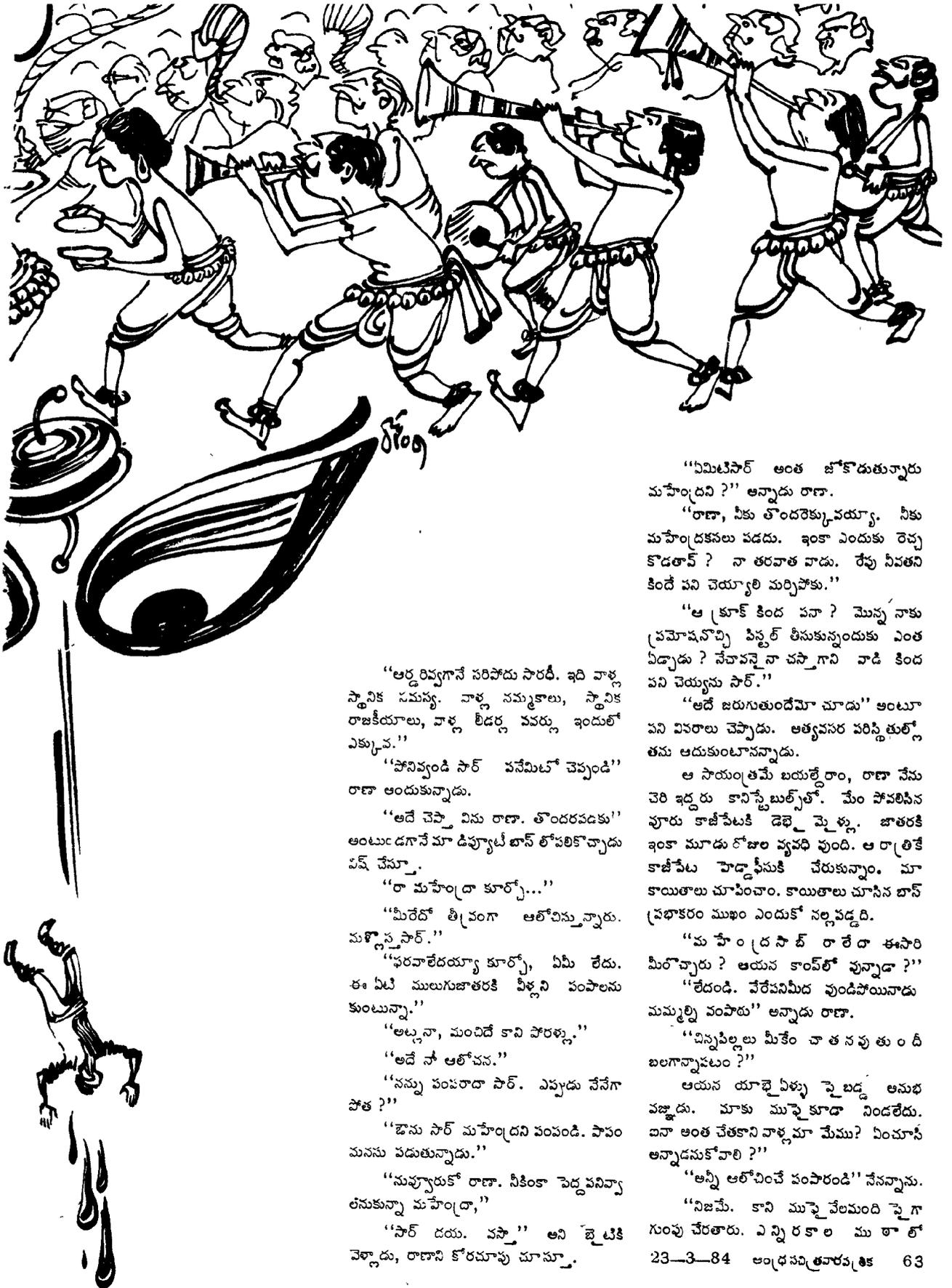
అపిసులో కూర్చుని పనిచూసుకుంటున్నానన్న మాటేకాని నా చెవుల్లో ఇంకా ఆ నీరాంగళి గింగురుమంటున్నాయి. ఆ తప్పెట మోతలకి నా గుండెలు ఇంకా ఆరిపోతున్నాయి. ఓహో ఏం బాకాలు, ఏం కాపాళాల శబ్దం! బాకాలాదే వాళ్ళ బుగ్గలు చిరుగుతయ్యేమో అనిపించేది. శంఖారావాలతో చెవులు పనిచెయ్యటం లేదు. కంటు తప్పెట తాళాలు కొట్టేవాళ్ళ చేతుల్లో వున్నది రక్తమాంసాలా? ఇనుమా? ఏమో! మార్కంగికులు వాయిచినవి తోలుతో చేసిన మద్దెళ్ళేనా? ఏమిడవ్వలు. ఎన్ని ఎండలుండి వుంటే? అనజగాళ్ళు ఏ అడవుల్లోంచి వచ్చి వుంటారు? ఈ కరడలు వాయిచటం వీళ్ళకి ఎవరు నేర్పిస్తుంటారు? భూతప్రేత పితాచాలా లేక బ్రహ్మారాక్షసులూ? మానసికంగా అయినా, ఈ భయానక అద్భుతరసం భరించలేక పోతున్నాను. అదే మబ్బుకమ్ముతున్నది. మంచేస్తున్నది. చుట్టేస్తున్నది. ఏమిటో అంతా అయోమయంగా వుంది. ఈ వాద్య గాళ్ళంతా బక్కచిక్కి పూటకూడా కడుపునింపింది భుక్తితో జీవయాత్ర సాగిస్తున్నవాళ్ళే. మరి ఆ శక్తి ఎక్కడిదో? ఏమిటో! వాళ్ళ తాగిన మాట నిజమే. కాని ఓ నాలుగుముంతల గుడుం బాతు ఎంత శక్తి! ఆశ్చర్యం. దాన్నే కార్లొ పెట్రోలు బదులుపోస్తే ఇంతశక్తి వస్తుందేమో!

అబ్బ అ దృశ్యాలు తలబుకుంటే వాళ్ళ జలవరిస్తున్నది. అసలదంతా కలా నిజమా? తెలియటంలేదు. రాణా వారమైనా ఇంకా రాలేదు అడుగుదామంటే. నా కళ్ళ ఎదుట ఆ గడిచిన రోజులు, జరిగిన సంఘటనలు

కదులున్నాయి. స్మృతి పదంలో మళ్ళీ సుళ్ళు తిరుగుతున్నాయి. ఆ రోజున...
 "సాబ్. మిమ్మల్ని బాస్ రమ్మంటున్నారు"
 "రోపల ఎవరున్నారు?"
 "రాణాసాబ్, బాస్ అంతే."
 "పద వస్తున్నా."
 "మే ఐ కమిస్ సాబ్?"
 "కమిస్ స్టీట్."
 "గుడ్ మార్నింగ్ సాబ్".
 "వెరి గుడ్ మార్నింగ్ యంగ్మాన్.
 కూర్చో సారీ వీకు, రాణాకి ఒక స్పెషల్ పని తగిలింది."
 రాణాని గురించి ఇక్కడ కొంచెం చెప్పాలి. రాణా నేను చిన్ననాటి స్నేహితులం. ఒకే పూరు. ఒకే స్కూలు. ఇరుగుసాగు. రాణా నాకంటే రెండేళ్ళు పెద్ద. ధైర్యమైతే. సాహసి. దుడుకు పిండం. దీంతో నాకో పెద్ద హీరో బనాడు. నేను అశ్వుణస్వామిని అతన్ని అనుసరించే వాణ్ణి. వాడు పోలీస్ శాఖలో చేరడం నాకూ అందుతోనే చేరాలనే ఆసక్తి కలిగింది. చివరికంతే చేశాను కూడా. ఇద్దరం ఒకటిగా పనిచేసేవాళ్ళం. ఒకరి కొకళ్ళం అండదండగా నిలిచాం. మా టీవీ వర్క్ కి మంచి పేరొచ్చింది. ఇద్దరికీ పని పడ్డ దంటే మా ఇద్దరినీ ఆ పనికి పంపేవాళ్ళు. వాడి దుడుకుతనానికి నా సాహస్యత వేడివీళ్ళకి చచ్చిళ్ళగా పనిచేసేది. వాకు మాట్లాడటం రాదు. రాణాయే మా టీవీ పక్క.

"చెప్పండి సాబ్".
 "మీ రిద్దరూ చిన్నవాళ్ళు. ఇట్లాంటి పనిలో అనుభవం లేనివాళ్ళు. ఏం చేస్తారో అని అనుమానంగా వుంది."
 "మరేం పరవాలేదు సాబ్. చెప్పండి. మేమిద్దరం అగ్ని-వాన అని తెలుసుకుడా సాబ్."
 "తెలువయ్యా. కాని దీంట్లో వేరే ఖతులు కొన్ని కలిపి విజ్ఞాంభిస్తున్నాయి రాణా. మీవల్ల అవుతుందో లేదో."
 "మా వెంట సిబ్బందిని పంపండి. వీళ్ళ మనకలవాలు పడ్డవాళ్ళే కదా. పని మరుగ్గా చేస్తాం" రాణా మళ్ళీ అన్నాడు.
 "అదే వీలు కాదు. మీ ఇద్దరితో ఇంకో వెరి ఇద్దరిని పంపాలనే కాని అంతకన్న పంపలేను. రూపులేవు స్థావిక సిబ్బందినే పునయోగించుకోవాలి."
 "వాళ్ళకి సూకరించమని ఉత్తరువులు పంపండి" అన్నాను నేను.

కరమధం..... అరుణ

“ఏమిటిసార్ అంత జోకోడుతున్నాడు మహేంద్రని?” అన్నాడు రాణా.

“రాణా, నీకు తొందరెక్కువయ్యా. నీకు మహేంద్రకవలు పడదు. ఇంకా ఎందుకు రెచ్చ కొడతావ్? నా తరవాత వాడు. రేపు వీవతని కిందే పని చెయ్యాలి మర్చిపోకు.”

“ఆ క్రూక్ కింద పనా? మొన్న నాకు ప్రమాషనొచ్చి పిస్టల్ తీసుకున్నందుకు ఎంత ఏడ్చాడు? నేచావనై నా చస్తాగాని వాడి కింద పని చెయ్యను సార్.”

“అదే జరుగుతుందేమో చూడు” అంటూ పని వినరాలు చెప్పాడు. ఆత్యవసర పరిస్థితుల్లో తను ఆడుకుంటానన్నాడు.

ఆ సాయంత్రమే బయల్దేరాం, రాణా నేను చెరి ఇద్దరు కానిస్టేబుల్స్ తో. మేం సోపలిసిన పూరు కాజీపేటకి దెబ్బెత్తెళ్ళు. జాతరకి ఇంకా మూడు రోజుల వ్యవధి ఉంది. ఆ రాత్రికే కాజీపేట పాడ్డాఫీసుకి చేరుకున్నాం. మా కాయితాలు చూపించాం. కాయితాలు చూసిన బాన్ ప్రభాకరం ముఖం ఎందుకో నల్లపడ్డది.

“మహేంద్ర సాబ్ రా లేదా ఈసారి మీరొచ్చారు? ఆయన కాంప్ లో వున్నాడా?”

“లేదండీ. వేరేపనిమీద వుండిపోయాడు మమ్మల్ని వంపాడు” అన్నాడు రాణా.

“చిన్నపిల్లలు మీకేం చాతనవుతుంది బలగాన్నాపటం?”

ఆయన యాభై ఏళ్ళు పైబడ్డ అనుభవజ్ఞుడు. మాకు ముప్పైకూడా నిండలేదు. ఐనా అంత చేతకాని వాళ్ళ మా మేము? ఏంచూసా అన్నాడనుకోవాలి?”

“అన్నీ ఆలోచించే పంపారండి” నేనన్నాను.

“నిజమే. కాని ముప్పై వేలమంది పైగా గుంపు చేరతారు. ఎన్ని రకాల ముతాల్ వెళ్ళాడు, రాణాని కోరచూపు చూస్తూ.

“అర్ధ రివ్యగానే సరిపోడు సారీ. ఇది వాళ్ళ స్థానిక సమస్య. వాళ్ళ నమ్మకాలు, స్థానిక రాజకీయాలు, వాళ్ళ లీడర్ల వదర్లు ఇందులో ఎక్కువ.”

“పోనివ్వండి సార్ వనేమిటో చెప్పండి” రాణా అందుకున్నాడు.

“అదే చెప్తా విను రాణా. తొందరపడకు” అంటుండగానే మా డిప్యూటీ బాస్ లోపలికొచ్చాడు పిష్ చేస్తూ.

“రా మహేంద్రా కూర్చో...”

“మీరేదో తీవ్రంగా ఆలోచిస్తున్నారు. మళ్ళొస్తా సార్.”

“ఫరవాలేదయ్యో కూర్చో, ఏమీ లేదు. ఈ ఏటి ములుగుజాతరకి వీళ్ళని పంపాలనుకుంటున్నా.”

“అట్లనా, మంచిదే కాని పోరళ్ళు.”

“అదే నో ఆలోచన.”

“నన్ను పంపరాదా సార్. ఎప్పుడు నేనేగా పోతా?”

“జాను సార్ మహేంద్రని పంపండి. పాపం మనసు పడుతున్నాడు.”

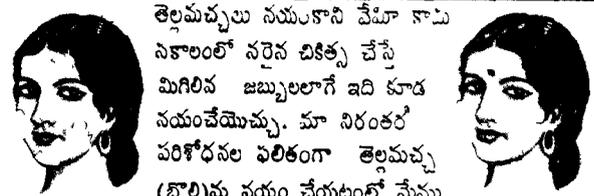
“నువ్వురుకో రాణా. నీకింకా పెద్ద పనివ్వా తనుకున్నా మహేంద్రా,”

“సార్ దయ. వస్తా” అని బైటికి వెళ్ళాడు, రాణాని కోరచూపు చూస్తూ.

రాజావార్తలకు, ప్రత్యేక కీర్తికలకు, జై విధ్యంగల వ్యాసాలకు
ఆంధ్రపత్రిక దినపత్రిక చదవండి.

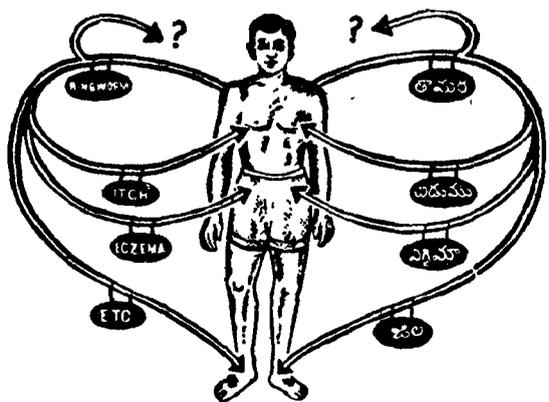
వైద్యంనుండి చక్కటి ఫలితాన్ని పొందండి

తెల్లమచ్చలకు చికిత్స

తెల్లమచ్చలు నయంకాని వేహా కామి
నికాలలో నరైన చికిత్స చేస్తే
మిగిలిన జబ్బులలాగే ఇది కూడ
నయంవేయొచ్చు. మా నిరంతర
పరిశోధనల ఫలితంగా తెల్లమచ్చ
(బొల్లి)ను నయం చేయటంలో మేము
విజయం సాధించాం. ఈ మందు ఎంత కఠినవంతమైందంటే ఎంత వేగంగా
తగ్గిస్తుందంటే—ఉపయోగించిన వెంటనే చర్మం రంగు మారటం ప్రారంభి
స్తుంది, కుదుళ్ళను నాశనం చేస్తుంది. మరియు చర్మం యొక్క సహజర
ంగును త్వరగా పునరుద్ధరిస్తుంది. ఇతర వైద్యులతో మీరు విసిగిపోయి
వుంటే మా మందును ఒక్కసారి వాడినంతనే మీకు తృప్తి కలుగుతుంది.
మీ జబ్బును గురించిన ఘర్తి వివరాలు వ్రాసి మా ఉచిత సలహాను
అడగండి.

SRI AYURVEDIC PHARMACY (A S.P.)
P.O. KATRI SARAI (GAYA)

ఎ.జి.సెన్
రింగ్ సోలిన్

తామర, చిడుము మరియు ఎక్జిమా
మీన్చిగు చర్మ వ్యాధులకు శ్రేష్ఠమైనది

SAGSONS CHEMICAL CO.,
MADRAS-81

న ర మే ధం

వుంటారు. మీరిద్దరు వాళ్ళిద్దరిద్దరితో దీన్ని
అడుపుచేయగలరా?"

"మనుషులను తెచ్చుకోవటానికి ఏళ్లకే
పోయింది. అందుకే స్థానిక సిబ్బందిని అడగటం"
రాణా గట్టిగానే అన్నాడు వాదనకి దిగుతూ.

"మీకు అర్థంకావడలేదు. స్థానిక సిబ్బంది
ఇటువంటివాటిల్లో జోక్యం చేసుకోదు. చేసుకున్నా
అంటిముట్టనట్టే. పేరుకుమాత్రమే."

"ప్రతి సంవత్సరం ఇంతేనా? మరి
ఇప్పేళ్లు ఎట్లా గడిచింది?"

"అందుకే మీరు చిన్నవాళ్ళంటున్నాం
ఇక్కడి చరిస్థితి ఇంతే. కాని మీవాళ్లు ఏంచేసే
వాళ్ళంటే..."

"చెప్పండి. వెనకాడుతున్నారేం?"
అన్నాడు రాణా.

"అదే మీ మహేంద్రలాంటి వాళ్ళాస్తే,
అక్కడి మోతుబద్దదగ్గర, వ్యాపారస్తుల దగ్గర
పోగుచేసి కులపెద్దలకి, వూరిలో ముతాదార్లకి,
స్థానిక సిబ్బందికి ముట్టచెప్పి ఏ అలజడికాకుండా
సర్దుబాటు చేస్తారు."

"అప్పుడు స్థానిక సిబ్బంది రంగంకోకి
దూకుతుందా?"

"అక్షణంగా, తలా కొంచెం తడిచేస్తే సరి."
"అహా. అట్లాగా. అయితే మహేంద్ర
గారికి, మీకు ఏలా ఎంత ముడుతుందో?" -

"ఎంత లేదన్నా చెరి సాతిక, ముప్పై
మిగులుంది."

"అయినాస్తే బాగుండేది ఇతే."
"అందుకేగా రాగానే అడిగింది. మీకనుభవం
లేదు. ఇంత సమర్థించుకు రాగలరో లేదో అని."
"మీరు పెద్దలున్నారూగా మాకు సాయం
చెయ్యటానికి."
"ఉన్నాకాని తెరవెనకనే వుంటా. ముందు
కాదు. నేను స్థానిక సిబ్బంది నిచ్చినా వాళ్లకి
మామూళ్లు ముట్టండే లాభంలేదు."
"ఇది మరి అన్యాయం. మనం జీతాలు
తీసుకోవటంలేదా?"

"జీతాలు వేరే, ఇది వేరే, దేవికదే."
"మీరుకూడా అట్లా అంటే ఎట్లాగా?"
"నేననేదేమిటి? అందరూ ఒకటే!
అందుకే మీరు చిన్నవాళ్లు, కొత్తవాళ్లు అనేది."
"అంతేనంటారు. ఒక లకారమైనా కళ్ళ
చూడండే ఈ జాతర సవ్యంగా ముగవదంటారు!"
"అహా అంతేమరి."
"సరే చూస్తాం మా శాయశక్తులా."
"మీకు అలవికాదనుకుంటా?"
"అప్పుడు మీ దగ్గరికే వస్తా!"
"సమయం మించిపోయిన తరవాత నేను
చెయ్యకలిగేది మాత్రమేముంటుంది?"

"మనిషిగా చెయ్యాలనుకునేది ఏమీ లేక పోయా, ఆఫీసర్ గా చెయ్యవలసింది కొంత వుంటుందిగా"

"అది చాలా స్వల్పం పని గడవదు సరిస్థితి విషయించకముందే చూడండి లేకపోతే అపాయం తప్పదు"

"మీరిక్కడ ఎన్నేళ్ళకా వుంటున్నారా?"

"దాదాపు ఎనిమిది సంవత్సరాలయింది"

"మరి మీ పలుకుబడితో పని జరగదా?"

"అ పలుకుబడి విలువేనేనిండాకవేస్తుంది"

"నిజమే మరి మాకే లేంది మీకక్కణ్ణింపి తెస్తాం?"

"దేనికైనా మొదలంటూ వుంటుందికదా ఇప్పుడు మొదలుపెట్టండి కడుపుతో చల్ల కదలకుండా కేమింగా వచ్చి లాభాన వెళ్తారు"

"అట్లా అయితే నేనపలు వెళ్లేనే వెళ్ళను అయినా మీరు బాగా ఆలోచించే వెస్తున్నారా?"

"అం నే బాగానే ఆలోచించా మీరే ఆలోచించాలి ఇప్పుటికైనా మించిపోయిందేమీ లేదు, మీరు తిరిగి వెళ్లి మనోధాని సంపించండి"

"సరే నేనూ ఆలోచిస్తా గూడానికి పోవటానికి మాకు జీవుని, మనుషులం ఇవ్వండి"

"సరే ఇస్తాను కాని మూడోతులమంది అక్కడే వున్నారు మొత్తం సూటయాలైమంది వుంటారు పనుయానికింకో వందమందిని పంపుతాను మల్లయ్యా" అంటూ సిలివాను "అయ్యా!" అంటూ ఒకతను లోపల కొచ్చాడు

"యాచగిరిని పిలు"

"లేదు దొరా ములుగెళ్ళిండు"

"చంద్రయ్య?"

"అయినంటే దొరా"

"అయితే జంగయ్యని పిలుపు"

"మంచిది దొరా"

జంగయ్య పలాం అం దు కుం టూ నే ప్రభాకరం "చూడు జంగయ్య! వీళ్ళు పట్టుం నించి వచ్చారు జ తర పనిమీద వీళ్ళని ములుగు తీసికెళ్ళు అన్నీ చూపించి విగరంగా చెప్పి"

మేం ప్రభాకర్ కి ధాంక్స్ చెప్పి బైటి కొచ్చాం రాణా ముఖం చూస్తేనే తెలుస్తున్నది వాడి ఆలోచనలెట్లా వున్నది! - ఇద్దరిలో కోపం, విసుగు, అసహ్యం, అపమానం అన్నీ సుళ్ళు తిరుగుతున్నాయి ఒకటే ఆలోచనలు బుర్రనిండా ఒకటే ప్రశ్న ఏం చెయ్యాలి? ఏం చెయ్యాలి? ఏం చెయ్యాలి?

జీపులో బయల్దేరాం రాణా, నేను, డ్రైవరు, ముందు కూర్చున్నాం జంగయ్య, మా వాళ్ళ వెనక వున్నారూ ఎవరూ మాటల కుప్పకమించటంలేదు ఎవరి ఆలోచనలు వాళ్ళని గుట్టులు, పొలాలు, చెరువులు, కా ల న లు, రైలుగేట్లు, పశువుల మందలు వస్తున్నాయి పోతున్నాయి ఇన్నిటివున్నా జీపులో మాటల్లేవు అంతా విశృంభం దీన్ని భంగపరుస్తూ "సార్ డిన్ ఓ వై అంటూ వివదడది ఏమిటో అనుకునే లోపలే జీపు ఆగింది

ముందరి ఎడంపైర్ వెగిలిపోయింది

"డ్రైవర్ ఏమయింది?" అన్నాను

"టైర్ బిర్ట్ అయింది సార్"

"స్పర్ కిందా?"

"వుందిసార్ అరగంటలో వోసేస్తా"

అందరం దిగాం మా వాళ్ళని నాయం వుంచి, జంగయ్యని తీసుకుని పొలంట్టు మీద కూర్చున్నాం

జంగయ్య మొదలుపెట్టాడు "దొరలూ మీరిద్దరూ చిన్నవాళ్ళు ఈ జాతర కెండు కొచ్చారయ్యా" అంటూ

"ఏల నీమ్మాడా డబ్బు రాదని దిగులా?"

"శివ శివ ఎంతమాటయ్యా, నాకు యాజ్ఞే దాటికై అయ్యా ఈ ప్రభాకరంతోనే

నేనూ చేరాను- ఆయన వది నదివితే నే ఇంటర్ చదివా కాని చూస్తున్నారూగా ఆయన ఆ సింహాసనమెక్కాడు నేను ఈ క్రిందనే ఎగిలి పోయాను"

"ఎందుకు జంగయ్యా!"

"ఎందుకంటే ఏం చెప్పను బాబూ మీ మాటలన్నీ ఇండాక గుమ్మంలొంచి విన్నాను మీ మాటలు నా ఆలోచనకి అద్దాలు బాబూ నేను, తినకుండా, ఇంకొకటిని తిననియ్యక, అబద్ధాలాడ కుండా, దొంగ కేసులు మోపక, వెర్చనంగా ప్రవర్తించలేక, న్యాయంగా పోయే నాకు ఇంతకన్నా ఏమిటోతుంది? అందరూ నన్ను పుల్లతో పురుగును తో నే సీ న ట్టు పక్కకి నెడతారు నేట్టేకారు నేట్టేస్తున్నారు"

"మరి ఇన్నాళ్ళు ఇక్కడే ఎందుకున్నావ్?"

"ఏం చెయ్యకు? నేనేమి చెయ్యలేనివాడనని తెలుసుకోవటానికి కొంతకాలం పట్టింది నన్ను భరించలేనివాళ్ళ నన్ను అనుకుడుడనని ప్రచారం చేశారు అదే రికార్డులోకి ఎక్కించారు జైటు అవకాశాలు దొరకలేదు ప్రభాకరంతో మీ మాటలు విన్నాక ఇంకా సీటి వానలేదనిపించింది మీరైనా చేల్కొండి బాబూ, బైట్టైన పడండి లేదా తల్లెనా ఎంచండి వృద్ధిలోకి రావాల్సిన వాళ్ళ"

జంగయ్య కంఠం వోణికింది కళ్ళు కడితో మెరిసినై, మ న సు లో ని ఆవేదన నిట్టూర్చొదిలింది ముఖం జేపురించింది ఒక అకంఠన అది కాని చేత కాని నాడింది

రాణా జంగయ్య భుజం మీద చెయ్యేసి

"చూడు జంగయ్యా న్యాయంగా పాట్లొక్కాడికి తెప్పడూ అడ్డంకులే, కష్టాలే, బాధలే, తప్పవు మనలాంటి వాళ్ళు కొంతమంది అసమర్థులన ఒడి వాళ్ళు పుట్టక మూనరు బతికి తీరాల నముద్రంలో చినుకు పడి ప్రయోజనం లేదని తెలిసి వాన కురవకుండా వుంటుందా? పొలం

ఇటీవల ఆంధ్రప్రదేశ్ సీనియర్స్ అసోసియేషన్ (సాదరాబాదు) వారు పలనచిత్ర దర్శకుడు శ్రీ బి భాస్కరరావుతో ఇన్స్టిట్యూట్ జరిపిన సందర్భంగా స్వాగతం చెబుతున్న సంస్థ కార్యదర్శి శ్రీ పి. శివకుమార్, మాతన కార్యవర్గ సభ్యులని చిత్రంలో చూడవచ్చు

న ర మే థం

మీదే మేఘం వర్షిస్తుందా చెప్ప? అంతే మనం కూడా" మనది ఉడుతాభక్తి చాలేకాని, నమ్మద్రంలో నీటి బొట్టు. కాని తప్పదు. మనం మారలేం గదా. మళ్ళీ మాకు తోడుగా వుండు అంతే చాలే".

'అంతకన్నా నా బాబయ్యా'

మళ్ళీ జీవేశాం. ఆగకుండా అడంగు చేరాం. పూళ్ళో పెద్దలని, సర్పని, పటేల్ని, పంచాయితీ మెంబర్ల నందర్ని కలుసుకున్నాం. అందరూ బేరానికి దిగినవాళ్ళే. అదేమిటంటే మీ పూళ్ళో మీ మాట చెబుద్ది ఇక్కడేంటయ్యి అన్నట్టు చూశారు. మోతుబర్లని కలిస్తే "మాకు రక్షణ కల్పించడానికి పైసలిస్తామని మేమేం చెయ్యలేం" అన్నారు. ఏం చెయ్యాలో తోచలేదు.

ఇంక జాతర సంగతి ఆరాటేస్తేలేంది- మూడు నాబుగు ముతాలున్నై అని. ఎవరిది పై చెయ్యివలే వాళ్ళది గొప్ప అని. ఆ ప్రయత్నంలో సామ, దాన, భేద, దండోపాయాలన్నిటికీ తా వుంది. తలలు లేన్నై. కొంపలంటుకుంటై. సాలాలు వేలకలున్నై కు పులు బూడివెన్నై. అందులోనూ గాలి వాన కారణంగా కిందటి పంపత్తరం జాతర చెయ్యలేదు. ఈసారి ఆ కారణంగా రెట్టంపు నన్నాపాం జరుగుతున్నది

అమ్మ వారిఘటం ఏం బజార్నించి నడవాలి. ఎవరు ముందు వారు పాయ్యాలి దగ్గర్నించి ఎవరి ఏట ముందు వరకటం వరకూ పోటీయే. ఎవరి జబ్బులో వారు క్రరసాము బాగా చేస్తారు? బళ్ళ పందెంతో ఎవరెడ్లది గెలుపు? ఎవరి జబ్బు కబాడి బాగా ఆడుతుంది? భజనలో ఎవరిబృందం ఎవర్ని ఓడిస్తుంది? నాటకాలు రక్తికడుతుంటే రాళ్ళు కొట్టేందుకు ఏర్పాట్లు, కోడి పందల్లో ఏ కోడికి మందు పెట్టారు? దేని ముక్కుకి, దేని కాళ్ళకి నిషం పూశారు? వెంకటేశు గెలుస్తాడా? ఓడితే రత్తయ్య బతకనిస్తాడా? నీటి మీదే క్రర్ర

వీళ్ల మాటలు వింటుంటే వొళ్ళు కంపరం పుడుతున్నది. ఇంత స్వర్ణ ఎందుకు? ఇన్ని కృపలెందుకు? ఎవరి మేక ముందు తెగితే వారిగేదేమిటి? క్రర తిప్పటం చూసి ఆనందిస్తే చాలదా? భజన వింటే చాలదా? నాటకం చూసి వంతోషించరాదా? ఎందుకొచ్చిన ఈర్వ్య అసూయాలో ఆర్థం కావటం లేదు.

మర్నాటికి ర డ్డీ 'ఎక్కువయింది ప ది ఎకరాల జాగా నిండిపోతున్నది. గారడీ వాళ్ళు, దొమ్మరాలలవాళ్ళు, లాటరీ వాళ్ళు, గ్రామ్ ఫోన్ రికార్డు వాళ్ళు, ఇత్తడి, పత్తుగాజు సామాన్య వాళ్ళు, బట్టల వాళ్ళు, తిండి పదార్థాలవాళ్ళు, నాటకాల వాళ్ళు అదేవాళ్ళు, పాడేవాళ్ళు, భజన బృందాలు, నాద్యగాళ్ళు, క్రరలు త్రిప్పేవాళ్ళు, కత్తిసామువాళ్ళు, చెంచులు, గోండులు, లంబాడిలు అందరూ దిగుతున్నారు. పె్ద చిన్నా గుడారాలు లేసున్నై. ఆకుగూళ్ళు నిలబెడుతున్నారు. పందిళ్ళు, పాకలు, కాసీ దుకాణాలు, టీ కొట్టు, పరచార అంగళ్ళు ఒకటన్నై మాటేమిటి. కల్లు గుడుంటా సీసాలు దొర్లుతున్నై. చూస్తూ వుండగానే పది ఎకరాల వేం నిండిపోయింది.

ఇంతలో దోపిడి దొంగల ముఠా ఒకటి, నక్కలైట్లు గుంపాకటి వచ్చి చేరిందన్నై వార్ల వ్యాపించి కొత్త అలజడిని రేపింది. ఇదే అదనుగా తీసుకుని స్థానిక సిబ్బంది వెనకడుగు వేస్తున్నది. ఏ క్షణాన్నైనా వాళ్ళు దబ్బుకి లొంగిపోవటానికి సిద్ధంగా వున్నారు. న్యాయానికి క ట్టు బ డి మాకు అండగా నిలిచిన కొద్ది మందితో ఈ జన సమూహాన్ని ఆడుపులో వుంచడం అసాధ్య మనిపించింది. మాకింకా కొత్త సిబ్బంది కావాలి, వేరే ఆయుధాలు కావాలి, పవర్లు కావాలి.

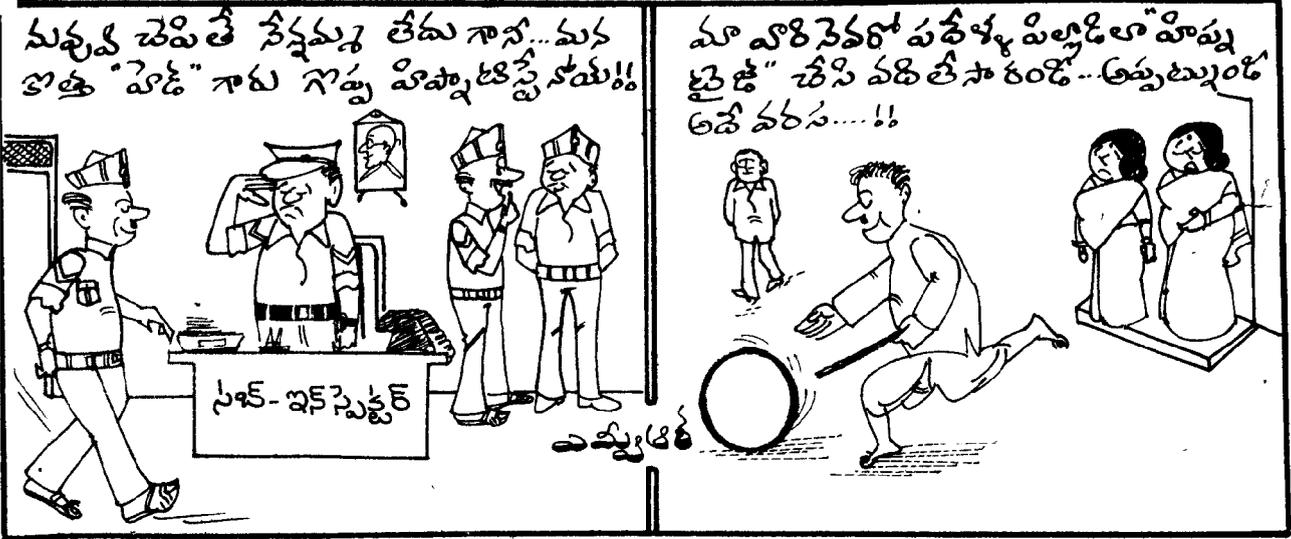
ఈ దుష్ప్రచారానికి తోడు ఆ రోజు రాత్రి పూజారి ఇంట్లో సేవలందుకుంటున్న అమ్మవారి ఘటం మాయమయిందన్న వార్ల

దావానలంగా వ్యాపించింది. గూడెం రణరంగ మయింది. తెల్లగా తళతళలాడే కత్తులు స్కర బారిన్నై. క్రరలు గాలిలోకి తేలి బదువుగా కిందకి వారిన్నై. నెత్తురు చిమ్మిన్నై. ఏం చెయ్యాలో అంతుపట్టలేదు. పిచ్చెక్కినట్టుయింది నాకు. రాణా దీర్ఘలోచనలో పడ్డాడు. దిక్కు తోచలేదు. గత్యంతరంలేక రాణా, నేను ప్రభాకరం దగ్గరికి వెళ్లాం. మొదట సుముఖంగా మాట్లాడాడు. కాని మా వుత్త చేతులుచూసి మొండి చేతులు చూపించాడు. చేతులు ముడుచుకున్నాడు. ఇంకా అక్కడే కూర్చుంటే తిట్టెట్టున్నాడు. మరి తిట్టా. ఈసారి దొరికే మున్నై, నలభై వేలలో కూతురి పెళ్ళి చేద్దామనుకున్నాడు.

అఖరు ప్రయత్నంగా రాణా హాడీక్వార్టర్స్ కి వెళ్ళాడు, బాన్సీని మరికొంత సహాయం అడగ టానికి.

రాణా అవమానంతో మండిపడుతూ తిరిగి వచ్చాడు. ముఖం జేవురించి వుంది. పలకరించే డైర్యం నాక్కూడా లేకపోయింది. నమ్మ తన వెంట రావద్దని ఒక్కడే ఎక్కడెక్కడో తిరిగి జాతర రోజున రెండు గంటలకి వచ్చాడు. నమ్మ దగ్గరికి రానివ్వలేదు. మాట్లాడని వ్వ లేదు. నెట్టుకుంటూ వెళ్ళిపోయాడు.

జాతర మొదలయింది. పూజారి భద్రయ్య ఘటాన్ని నెత్తిన పెట్టుకుని బజార్లో వార్లు పోయించుకుంటూ, ధూపాలు వేయించుకుంటూ నడుస్తున్నాడు. చీకటిని నమిలిమింగేటట్టు కాగడాల వెలుగు. సాంప్రదాణ వాసన ముక్కు పుటాలలో దూర్చున్నది. వారు పోసే నీళ్ళతో నేలంతా బురద, బురద. ఎక్కడ మాడు పూల జల్లు. పసుపు కుంకాలు తెరలు తెరలుగా గాలిలో లేసున్నై, హోలీ పండగని మరిపించిన్నై. గణాచార్య విరాంగాలు తారస్థాయికి చేరు కుంటున్నై, వీటికి సైదోడుగా పూసిన భక్తులు ఊగాలు పెరిగి ఊగిపోతున్నారు. వారికి భక్తుల సైల్వోవచారాలు దీ ప వు

మనవ చివితే సేకము తేమ గాన... మన బ్రతు "పాడ" గాట గొప్ప హిప్పాటికస్ట్రోఫయ!!

మా వారి సేవలో పడేళ్ళ పిల్లడిలో "హిప్ప ట్రెక్" చేసి పది తే సారంజో... అప్పట్లో అదే వరస....!!

సూప్-ఇన్స్పెక్టర్

అమ్మవారి

ఇవేమన పద్యాల

గరగలు నక్షత్రాల మెరుగునై. వేప కొమ్మల వీసలు కొల్లలుగా అడుతున్నై. ఇంక చుట్టూ దప్పులు, మద్దెళ్ళు, రండ్లళ్ళు, బేరీలు పగిలిపోతున్నై. బాకాలాదే వాళ్ళు, శంఖాలోళ్ళే వాళ్ళు తమ ప్రాణాలను పణంగా పూరిస్తున్నారు. తప్పెట్లు పగిలేటట్లున్నై. కొమ్మలు, బూరాలు, కాచాల జోరు పెరిగిపోతున్నది.

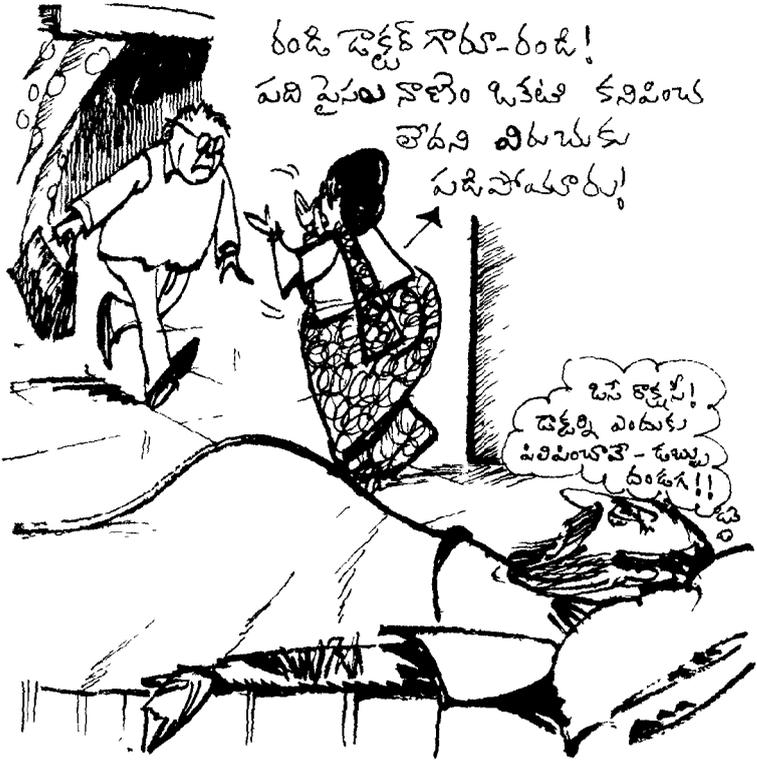
భక్తుల వెర్రి కేకలు, పార్లు దండలు, శివమెత్తి ఆడేవాళ్ళు, ఒకశ్లేమిటి, అందరికీ మతిస్థిరం తప్పుతున్నట్లు పూగిపోతున్నారు. కత్తి సాములు, కర్రసాములు సాగుతున్నై, కాగడాలు పట్టుకుని చిందులేస్తున్నారు ఏ లంకా చవానానికో పోతున్నట్లు. నాటకాలు, పాటలు, దొమ్మరాలలు, తోలుబొమ్మలాలలు యధావిధిగా జరుగుతున్నై. ఇవన్నీ చాలనట్లు వీవో మంత్రాలు చదువుతూ క్రూరంగా చూస్తు, బల్లలు తిశాలాలు తిప్పతున్న సన్యాసులు శుద్రనేవతోపాసకులు మధ్య మధ్య జై మాతా జై జననీ అంటూ అరుస్తున్నారు. అన్నిటిని మించి ఇరవై, ఇరవై ఐదు జతల మేకలు, గొర్రెలు చిన్నచిన్న బళ్ళుల్లో అమ్మవారి పటాలని పెట్టుకుని పూలేగుతున్నై. పూలరండలతో, గజ్జల పట్టీలతో వాటిని అలంకరించారు. కల్లుతో ముఖంకడిగి చుప్ప కుంకుమలు పూశారు అవి హృదయ విధారకంగా అరుస్తున్నై, తమ ప్రాణాలతోనేకాక గానంతో కూడా దేవతలని తృప్తి పరచాలన్నట్లు ఆ బలి పశువులు.

బాణసంచాలతో సోటీ పడుతున్నారు, వోళ్ళు కాల్చుకుంటూ. ఒక్క జాతర చూస్తే చాలు. పదిజన్మలకు సరిపడ అనుభవం గడించ వచ్చు. గుండె దిబ్బలేని నాళ్ళు పిచ్చాసుప్రతికి వెళ్ళవచ్చు. వీళ్ళతోపాటు మేమూ తాగితే బాగుం డనిపించింది ఆ క్షణాన. మాయక్రమిస్తున్నట్లు సాగిపోయే ఈ మానవ సమృద్ధి అదుపులో వుంచటం ఎట్లా? ఆ రాత్రి గడిస్తే చాలు అని చేష్టలు దక్కివున్నాయి.

వంతగా అంతా సవ్యంగా గడిచిపోయింది. కాని రాణా మనలోకంలో వున్నట్టుగా లేదు. మగతలో తిరుగుతున్నట్టు తిరుగుతున్నాడు. తిండి తిప్పలూ మానేశాడు.

మరునాటి మధ్యాహ్నానికి అందరూ తిరుగు ముఖం పట్టారు. కిందటి సాయంత్రం వరకు తెనెటిగల తుట్టెలాగావున్న మైదానం క్రమంగా ఖాళీబోతున్నది. మేము సాయంత్రానికి వెళ్ళ లానికి నిశ్చయించుకున్నాం. రిపోర్ట్ రాసి రాణాకి చూపించాను. చదవకుండానే సంతకం చేశాడు. అదేమీట్రా అని అనేలోపలే పోనిమ్మన్నట్టు చెయ్యి ఆడించాడు.

అడంగుకి బయల్దేరేముందు భోజనాలకి కూర్చున్నాం. నేను బలిమాలి రాణాను పిల్చు కొచ్చాను. ఇదే నా ఆఖరి భోజనం అంటూ వచ్చి కూర్చున్నాడు. ఆఖరి క్షణాన రాణా నన్ను

రండి డాక్టర్ గారూ-రండి!
పది పైసల నాళిం ఒకటి కనిపించ
తొదని విటచుకు
పడిపోయారు!

ఒవే డాక్టర్!
డాక్టర్ని ఎండుకు
పిలిపించావే-ఓట్లు
దుండగ!!

కరగ కరగ బుట్టు తనకంబునకు వన్నె
కదియ కదియ బుట్టు కౌంత్రమేమి
ముదియ ముదియ బుట్టు మోహంబు లోభంబు
విశ్వదాభిరామ వినుర వేమ.

రెండు బుజాల మీద చేతులేసి గట్టిగా వాటేసు కున్నాడు. కళ్ళల్లో నీటిపార కనపడ్డది. నేను చకితుడినైనాను. ఏమిటి రాణా అంటూ వుండగానే "చూడు సారీ, నేనే జాతర చూసినాక ఈ బలులన్నిటికీ మూలపుటమ్మ కలకత్తా కాలిని చూద్దామనుకుంటున్నాను. ఇటు నించే వెళ్ళున్నాను. రిపోర్ట్ నీవే ఇచ్చేయ్యి" అన్నాడు.

"అదేమిటి రాణా. ఇంత సలక్షణంగా జాతర జరిపించిన నీవు బాస్ కి కనపడితే ఎంతో మెచ్చు కుంటాడు కదా? ఎంత అభినందిస్తాడో!"

రాణా ముఖం నెత్తురు కమ్మింది. కళ్ళ మండపోతున్నై. వెంటనే నర్సుకుని "కాదులేరా ఇటే వెళ్ళాను. జాతర పూర్తి కావటానికి ఆమ్మ వారికి నరబలి కూడా వుంటే బాగుంటుంది. ఆ సంగతి చూడాలి."

"మరి ఏస్టల్ ఇస్తావా? డ్యూటీలో లేవవ్వడది నీ దగ్గర వుండకూడదు కదా హెడ్డాపేసులో అప్పగిస్తాను."

"కాదులేరా. నేను తీసుకున్నాగా. నేనే చని

ముగిసినాక అప్పగిస్తా రాణని మర్చిపోకు” అంటూ వడివడిగా వెళ్ళిపోయాడు.

నా మనసంతా వికలమయింది. హెడ్ క్వార్టర్స్ లో రిపోర్ట్ బాన్ కిచ్చాను. బాన్ మెచ్చుకొని, రాణా గానందుకు బాధపడ్డాడు. డ్యూటీలో లేనప్పుడు పిస్టల్ తీసికెళ్ళినందుకు రాణామీద కొంచెం కోపం కూడా వచ్చింది.

వారమయింది. రాణా రాలేదు కాని నాకో రిజిస్టర్డ్ పార్సల్ అందింది. అందులో రాణా పిస్టల్, అతి డైరీ, నాకో పుత్రం పున్నై ఉత్తరం విప్పాను. సారధీ!

ఇది నీకు చేరే వేళ్ళకి నేనుండనురా. పిస్టల్ తో ఇక పనిలేదురా అమ్మవారి జాతరలోని ఆఖరి ఘట్టం నరబలి నాతో పూర్తవుతుంది. ఈ నరమేధం స్వయంగా ఇచ్చుకోవాలనుకున్నా. మానవుడిలో పున్న పైశాచికి ప్రవృత్తికి నన్ను నేను ఆహూతి చేసుకుంటున్నానురా. జాతర పవ్యంగా గడిచిపోవటానికి నా మనస్సాక్షిని చంపు కున్నాను. ఆత్మ పంచనకు వించిన నరకం మరొకటి లేదురా సారధీ. నన్ను నేనే చంపు కున్నట్లే కదా. జీవచ్ఛనాన్నెనాను ఇంక నా బతుకు ప్యర్లం. నా ఆశయాలకు విరుద్ధంగా ప్రవర్తించవలసి వచ్చింది. అందుకే ఈ నరమేధం. దిగులు పడకు. నా జీవితం ప్యర్లం కాకుండా సార్లకం కాబోతున్నందుకు సంతోషించు .....

నాకు దుఃఖం ఆగడం లేదు. గట్టిగా యాదవటానికి నా మగపట్ల అడ్డం వచ్చింది. అవన్నీ తీసుకుని బాన్ గదిలోకి పరిగెత్తాను. నాటిని ఆయన టేబుల్ మీద పెట్టి కుర్చీలో కూలబడ్డాను - ముఖం చేతుల్తో కప్పకని, ఏడుపుని గొంతులోనే అణచివేస్తూ.

“ఏమయింది సారధీ, ఏమైంది మై సన్” అంటూ అడుగుతున్న బాన్ కి అవి చూపించాను.

న ర మే ధం

ఉత్తరం చదివి బాన్ నిర్వేణుడైనాడు. ఆయన కళ్ళలో నీళ్లు చూశాను. అప్పటిదాకా రాణా అంటే బాన్ కి ఇష్టమని తెలుసు కాని మరి ఇంత అని తెలియదు. నేనిక నిలదొక్కకోలేక బల్లమీద వాలి ఏడ్చేశాను. బాన్ తన వ్యధని మనసులోనే నిగ్రహించుకుని నా తల మీద చెయ్యిపి సేద తీర్చాడు. వేడి కాఫీ తెప్పించి తను తాగుతూ నాచేత తాగించాడు.

బాన్ పుత్రం తీసుకుని చ ద వ టం ప్రారంభించాడు

“విసరితమైన ఆందోళనతో నిస్సహాయతతో హెడ్ క్వార్టర్స్ కి వచ్చాను. కాని దురదృష్టం నన్ను వదలేదు. బాన్ కూతురికి యాక్సిడెంట్ బాన్ ఇంటికి వెళ్ళాడు. మహేంద్ర ఆ కుర్చీలో వున్నాడు, ప్రాణాలన్నీ చంపుకుని అక్కడి పరిస్థితి ఎంత భయనకంగా వుందో చెప్పి ఇంకా సిబ్బందిని, మరికొన్ని పిస్టల్స్ ని, టీయర్ గాస్ గుళ్ళని ఇవ్వమని అడిగాను. మహేంద్ర తనకు నామీద పున్న కసిసంతా వెళ్ళకక్కాడు. నన్ను పిస్టల్ పునయోగించలేని పిరికిపందనన్నాడు, అసమర్థుడ..” బాన్ ఇంక చదవలేక చేతుల్లో తం పెట్టుకుని “ఓరి డ్రోపీ” అంటూ కళ్ళ మూసుకున్నాడు.

నేను మెల్లగా “చదవండిసార్ అన్నాను.”

“అసమర్థుడవన్నాడు. పిస్టల్ తన కాళ్ళ దగ్గర వడిపి గాజులు తొడుక్కోమన్నాడు నా క డ్డు వ స్తానా, ఇంతలో నీ పని సరి. ఓడిపోయిన చవట వెధవన్నాడు ఇంక భరించ లేకపోయానానురా. ఇంక ప్రభాకర్ సంగతి తెలిసిందేకదా వెంటనే వచ్చి మీకు ముఖం చూపలేక, సిగ్గుతో కుంచించుకుపోతూ ఆసాముల దగ్గర వసూలు చేశాను. ఎవరి మామూళ్ళు వాళ్ళకివ్వేశానురా, ప్రభాకరంతో సహా. తరవాత

తెలిసింది నాళ్ళే ఒక ముతాని బందిపోట్ల కింద, ఇంకో ముతాని నక్కలెట్లగా తెచ్చి ప్రచారం చేశారని! ఘటాన్ని దాని అల్లరి చేయించింది కూడా నాళ్ళేరా. డబ్బుతో అందరి నోళ్ళూ కట్టేశాను. మూసేశాను.

జాతర శాంతంగా గడిచిపోయింది కదూ? గ్రాండ్ సక్సెస్ అని బాన్ కూడా కంగ్రాటులేట్ చేసి వుంటాడు. జెనా? కాని పిస్టల్ మీద చెయ్యి వేసినప్పుడల్లా చెయ్యి బొబ్బలెక్కినట్టు అయ్యేది మహేంద్ర మాటలు నన్ను కాల్చేస్తున్నై నా పంచ ప్రాణాలు, నా ఆత్మ గౌరవం, ఒక్కమాటలో చెప్పాలంటే నన్ను నేను చంపుకుని డబ్బు వసూలు చేశానురా సారధీ.

ఆ పిస్టల్ కి అగౌరవం జరగకూడదు. దానికి శాంతి నా ప్రాణమేరా. కలకత్తా వెళ్ళాను. కాళిదేవిని చూశాను. తాగిన నెత్తురు చాలనట్టు నాలిక జాపింది ఊర నాదీ తాగమన్నాను. అంతే

హోరాలిట్టి మీద నుంచుని పిస్టల్ తో గొల్బుంటూను. పిస్టల్, డైరీ, పుత్రం నీకు పంపమని రాసిపెట్టాను ఒక పోలీస్ ఇటు చస్తుండగా ఆ పని చేస్తాను.

నువ్వు వేరదై నా పుద్యోగంలో చేరు, జంగయ్య మాటలు అక్కరలా నిజంరా సారధీ. ఈ నా నరమేధంతో కనీసం నీ బోటి కొందరై నా బాగుపడాలని నా కోరిక నా ఆవేదనరా. ఇంక పుంటారా సారధీ.

నీ రాణా

నా కళ్ళు నీళ్లు కారిపోతున్నై. బాన్ చదవడం ఎప్పుడోపాడో గమనించలేదు. బుజం మీద చెయ్యిపి “సారధీ! ప్లీజ్ కంపోజ్ యువర్ సెర్వీస్, శలవు పెట్టి కొన్నాళ్ళు తిరిగి రా” అంటూ బాన్ గబగబా బైటికి నడిచాడు.

కాని ఎన్ని శలవలైతే మాత్రం నే నీ “నరమేధం” మరుస్తాను. ★

వర్తక సోదరులకు

మొకు సేల్సు టాక్సు, ఇన్ కంట్ టాక్సు గురించి తెలిసినా, మిలంకా వాటిని గురించి తెలుసు కోవలసిన అనేక వేల విషయాలు, జాగ్రత్తలు, పొందే రాయితీలు ఎన్నో ఉన్నాయి. మొకుపయోగించే, సేల్సు టాక్సు పుస్తకం, ఇన్ కంట్ టాక్సు పుస్తకం, నోటివరకు వచ్చిన అన్ని మార్పులతో అడ్వర్టీబు మూర్తి అందరికీ సులభంగా అర్థం అయ్యేలా తెలుగులో రచించారు ఒక్క పుస్తకం ధర రూ 25/- పోస్టేజీ రూ 7/- అదనం ఈ రెండూ ఒకే సారి కొంటే పోస్టేజీతో సహా రూ 50/- లకి వివి పాస్టేజీలూ పంపబడును ఇవి మీరు చదవటం వల్ల మొటాక్సు సమస్యలు మీరే పరిష్కరించుకోగల సామర్థ్యం గావటమేగాక, ఇతరులకూ సురియైన సలహాలు యివ్వగలుగుతారు దేశ సేవ ప్రచురణలు, సెం2 ఇండియా నగరు, వెంగళరావు నగరు ట్రాంకు సమీపాన, హైదరాబాదు-500 890 కు డిక్షరం వ్రాసి వాటిని పొందండి.

‘ఉత్తరాలు’ శీరికకి రాసేవారు

తమ పేరు, పూర్తి చిరునామం తెలుగు లిపిలో రాయాలి మనవి చేస్తున్నాము

-నం గాద కుడు.